

زهره دهخدا

مشاوره دوستانه

می‌خواهم با دوستانم رفت و آمد کنم

برادر: حمید. الف از قم

«من در مرکز پیش دانشگاهی تحصیل می‌کنم و هیجده سال دارم. بیشتر وقتها برای درس خواندن و یا حتی برای رفتن به اماکن تفریحی مثل سینما، پارک و... با دوستانم همراه می‌شوم و با آنها درس می‌خوانم. از انصاف که نگذریم، دوستانم افراد سالم و از لحاظ خانواده هم دارای خانواده‌های خوبی هستند؛ اما پدر و مادر من نسبت به دوستانم و رفت و آمد با آنها بسیار حساس و سختگیر هستند. پدرم به من می‌گوید دوست و رفیق آدم را بدبخت می‌کند و تو نباید با دوستان رفت و آمد کنی! البته پدرم در مورد همه افراد خانواده این سختگیری را نشان می‌دهد. بیچاره خواهرم که حتی جرأت ندارد پیش پدرم با دوستانش تلفنی حرف بزند. حتی می‌دانم که خیلی وقتها برای درس خواندن یواشکی و بدون اجازه پدرم و مادرم، با دوستانش به حرم می‌روند! نمی‌دانم چرا پدرم و مادرم این طرز تفکر را دارند؟ به نظر شما چگونه می‌توان از حساسیت فوق العاده پدرم و نگرانی‌های مادرم در مورد این موضوع بکاهیم؟ چگونه می‌توانم به آنها بگویم که همه دوستان هم بد نیستند و...؟»

برادر گرامی

طبیعی است که شما در این سن به رفاقت با همسالان خود اهمیت فراوانی می‌دهید و از مصاحبت آنها لذت می‌برید. حتی بهترین و پرنشاط‌ترین لحظات زندگی نوجوانان و جوانان اوقاتی است که با دوستان خود سپری می‌کنند. گاهی اوقات حتی دوست یکی از مهم‌ترین مسایل زندگی نوجوانان می‌باشد. بسیاری از نوجوانان به لحاظ فاصله سنی با والدین، عدم توجه به والدین به آنها و یا حتی ترس از پدر و مادر، نمی‌توانند به راحتی مسایل و مشکلات خود را با آنها در میان بگذارند، اما همین مسایل را به راحتی با دوستان خود در میان می‌گذارند و از آنها کمک و راهنمایی می‌خواهند. با توجه به این مسایل ضروری است که انسان افرادی را به عنوان دوست برای خود برگزیند که مصداق فرمایش مولای متقیان، امیرمؤمنان (علیه السلام) باشد، که فرمودند: «پیوند دوستی را با برادران دینی برقرار کنید و محکم سازید، زیرا آنها ذخیره‌های دنیا و آخرت هستند.» (۱) از طرفی دوستان خوب و وفادار شریک انسان در غم‌ها، شادی‌ها، سختی‌ها و نامالایمات زندگی می‌باشند و کسی که دوستی نداشته باشد، بی‌کس و تنه‌است.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می‌فرماید:

«هرگاه اراده خداوند تعلق گیرد که به کسی خیر و نعمتی عنایت کند، دوستی صالح و نیکوکار به او می‌بخشد، که هنگام فراموشی او را یادآوری کند و اگر به خاطر داشت، او را عملاً یاری نماید.» (۲)

اما برادر خوبم، اگر پدر و مادر شما نسبت به رفت و آمدهای شما با دوستانتان حساس هستند و در این مورد سختگیری می‌کنند، شما باید تا حدودی به آنها حق

آمد با آنها می‌تواند باعث سقوط انسان از بلندترین جایگاه به پست‌ترین مقام شود.

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرمایند: «صاحب السوء، قطعه من النار؛ رفیق بد پاره‌ای از آتش است.» (که انسان را می‌سوزاند.) (۳) و در جای دیگری می‌فرمایند: «صحابه الاحمق عذاب الروح؛ هم‌نشینی با نادان روح را عذاب و رنج می‌دهد.» (۴)

با توجه به آنچه گفته شد و نیز با توجه به اینکه بسیاری از مسایل هم‌چون: اعتیاد، سرقت، فرار از خانه، بی‌بند و باری‌ها و... نتیجه دوستان ناباب و ناآگاه می‌باشد، پدران و مادران متعهد باید نسبت به دوستان فرزندان خود توجه کافی داشته باشند. البته والدین محترم باید آگاه باشند که این توجه و کنترل نباید به صورت منفی و منع رفت و آمد فرزند خود با دوستانش باشد، چرا که شخصیت اجتماعی فرزندان در سنین نوجوانی و جوانی شکل می‌گیرد و آنها براساس یک نیاز اجتماعی و هم‌چنین برای ایجاد روابط سالم و سازنده، نیازمند دوست و مصاحب می‌باشند.

والدین محترم در صورتی موفق خواهند بود که ضمن مراقبت دورا دور از فرزندان، آزادی عمل او را سلب نکنند و سختگیری‌های بی‌مورد نشان ندهند. آنان باید طوری عمل کنند که فرزندان ابتدا آنها را به عنوان دوستان با تجربه و بزرگتر خود قبول کنند و در انتخاب دوستان دیگر از آنها کمک بخواهند.

شما برادر گرامی نیز این را بدانید که والدین شما خیرخواه شما هستند و در واقع هیچ دوستی واقعی‌تر و دلسوزتر از آنها ندارند. پس سعی کنید رابطه‌ای دوستانه با آنها برقرار کنید و حرف‌ها و درد دل‌های خود را با آنها در میان بگذارید. اگر می‌خواهید با دوستان خود رفت و آمد کنید، به والدین خود اطلاع دهید و حتی دوستان خود را به آنها معرفی کنید. این باعث اعتماد آنها نسبت به شما و دوستانتان خواهد شد.

از طرفی سعی کنید که گاهی اوقات به اتفاق پدر و مادر خود به خانه دوستانتان بروید. این امر باعث می‌شود که شما و پدر و مادران دوست خود و کانونی را که در آن پرورش یافته‌است، بهتر بشناسید. به امید آنکه شما برادر گرامی بتوانید در کنار پدر و مادران دوستان خوب و صالح داشته باشید و در کنار این دوستان خوب، ترقی و پیشرفت در امور مادی و معنوی را تجربه کنید و فرمایش مولایمان امام علی (علیه السلام) را از یاد نبرید که:

«صحابه الولی اللیبب حیاة الروح؛ هم‌نشینی با دوست دانا و عاقل روح را زنده می‌کند.» (۵)

در کنار دوستان خوب، سالم و سربلند باشید

بدهید، چرا که اگر والدین نسبت به این قضیه بی‌تفاوت باشند؛ ممکن است عواقب ناخوشایندی در پیش داشته باشد. سستی و اهمال والدین در این زمینه و زیان‌های جبران ناپذیری باعث ترقی و پیشرفت جوانان در امور مادی و معنوی می‌شود، هم‌نشینی با دوست بد و رفت و